

PERŽVALGA.

— „Vilniaus Žinios“, kaip matyt, vargiai beatgys. „Lietuvos“ korespondentas, p. Vilnietis, šiaip rašo: „Mašinos iš „Vilniaus Žinių“ spaustuves parduodamos, popieros, senieji laikraščiai teip-pat. Tas reiškia, kad nėra jokios vilties sulaukti „V. Ž.“ atgaivinimo ir Lietuvai, tokiu budu, lemta likti be dienraščio“.

— Vilnius kaskartą pradeda įgaut didesnį judėjimą. Tas matosi iš krasos apyskaitų, kurios liudija, jog gyventojai skaito daug laikraščių iš kitų kraštų ir veda plačią komunikaciją. Teip, per vieną parą krasos biuras prijema: nuo 6000 iki 100.000 paprastų laišku, nuo 900—1500 registruotų laišku, nuo 1500—2200 knygų siuntinių, nuo 3000—7000 perijodiškų laikraščių, nuo 160—210 piniginių pervadų, nuo 40—60 laišku su pinigais, nuo 60—140 įvairių siuntinių. — Ir jeigu Lietuvoje nebutų caro valdzios sloginimų, tai Vilniaus judėjimas da augščiau pakiltų, o su tuom ir šilies turtingumas ir žmonių gerovė augtų.

— „Lietuviškasis Kurjeras“ teip rašo: 17 N. „Skardo“ praneša, kad prieš 1-mą gegužio Vilniuje tapė padaryta labai daug kratų. Slapta policija ypatingą atydą atkreipė ant lietuvių. Vienos nakties laiku padaryta kratos pas šinos žmones: Sibą—buvusį „Skardo“ leidėją, dr. Matulaitį, Baltusį, Bartkevyčienę, kurpių Janulevyčių ir „Lietuvos Ukininko“ redakcijoje, bet nieko nerado. Tiktai pas dr. Matulaitį pajėmė 38.000 knygų „Šviesos“ bendrovės išleistų (ne proklamacijų, kaip pirmiaus klaidingai kas ten pranešė), tarpe tų ir Višinskio „Elementorius“. Teipgi padarė kratą ir sujėmė Paliukėną, kur rado lietuvių socialdemokratų, Damos atstovų

kuopos atsišaukimus ir L.S.D.P. atsišaukimus dėlei 1-mos gegužio šventės; teipgi iškrėtė Lietuvninkaičiutę, pas kurią rado socialdemokratų literatūros. — Aplankė policija ir studento Bugailišchio kvatierą, bet jo jau senai Vilniuje nebėra“.

— „Kovos“ 18—19 N. yra paduota L.S.D.P. apyskaitos. Mums svarbu yra nors paviršium žvilgtretėti šiosios partijos revoliucijinius darbus. Ypatingai nemažai yra pasidarbuota leidime darbininkų raštų. Teip, bėgyj 1906 m. išleista *laikraščių*: lietuvių kalba — 42 numeriai, 201.000 egzempliorių; lenkų kalba — 24 NN, 50.600 egz.; žydų kalba 2 lapeliai, 7.000 egz.; *knygelių*: lietuviškai, 17—96.000 egz.; lenkiškai, 3—11.000 egz.; žydiškai, 1—3.000 egz.; *atsišaukimų*: lietuviškai, 14—189.000 egz.; lenkiškai, 5—20 250 egz.; žydiškai, 1—5 000 egz.; rusiškai, 1—2.000 egz. Viso išleista: laikraščių, 68 NN—258.600 egz.; knygelių, 21—110.000 egz.; atsišaukimų, 26—212 250 egz. (Riskį pilnesnę apyskaitą ras skaitytojai kitame numeryj).

— Žinoma ant visuomenės kos dirvos veikeja, Dr. Johana T. Želviene, šįmet pasivelijo pastatyt savo vardą ant Luzernes (Pennsylvanijoje) pavietavo daktaro kandidatus—nuo vietinės socialistų partijos. Rinkimai atsibus rudenį. — Lietuviai darbininkai privale tų karštai Dr. Ž. kandidaturą paremti dėl dviejų priežasčių: 1) lietuviai butinai privalo įsigauti daugesnį savo spēkų šio krašto politikoje; 2) Dr. Ž. yra darbininkų klasos užtarėja.

— „D.Vilties“ 20N eina įdomus pasikalbėjimas Andriaus (socialistų draugo) su bevardžiu (socialistų pus-draugiu). Tėma tam sykiui paimta: pavojus Sus. L. A. turtui. Socialistų pus-draugis tvirtina, kad socialistai tyką ant S. L.

A. turto, kad jį pusiau pasidalint. Andrius užginčija. Ant galo abu sutinka, kad jie socializmo dar nepažįsta, tik tai „mokinasi“. — Tą patvirtina ir jūdviejų ginčai. Vieno negalima išsiaiškint: ką norima su tokiais ginčais atsiekt? Jeigu norime tarpe mūsų žmonių vienybės, jeigu rupinamies apie mūsų sątautiečių kulturišką pasikilėjimą, tai mes anaiptol neatsieksime savo tikslų kurstydami tarpe vienkity neapykantą, piudydami ne-socialistus ant socialistų tokiais absurdaus, kaip kokiais ten „pasidalinimais“ kokių ten „turtų“. Vyrai, apsimislykit, ką mes darome!..

— „Darb. Vilties“ 20 N tulas „Senas sąnarys ir organizatorius S. L. A.“, rašydamas, „patėmijimą“ įeina į visai nepatogią rolę, nes pradeda aižinėti ir išduoti visuomenei ko respondentų slapyvardžius. Gerai da, kad čionai neturime žandarų. Jeigu juos turėtume, tai Rutkus ir Bagočius, pasi dėkavojant šitokiems išaiškinimams tuojaus atsidurtų už kalėjimo sienų už ką nors ne gerą ištartą prakalbose. — Geistina, kad mūsų korespondentai kaip nors bandytų atsi pratint nuo panašių šuipinėjimų. Aprašinėjant nors ir priešų darbus, reikia saugoti nuo pavojaus jų ypatas. Ypač, kad tas pavojus yra tas pats visiems.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Balandžio 22 d. 1907 m. Dienos gražios; tikras pavasaris; niego nė gabalio niekur nerastum; bet šilumos dar nepėrdaug.

Paskutiniu laiku Vilniaus miestas visai nepanašus į Lietuvos sostapilį, — gatvėse tiktai girdėtis kalbant rusiškai, lenkiškai, žydiškai, o labai re tai kur truputį išgirsti ir lietuviškai šnekant. Teip vadina-

mi „intelligentai“ gatavi viens kitą vandens šaukste paskaninti. Jau spaudoje, kaip spaudoje; nors ir tai kartais net gėda pasidaro prieš svetimtaučius už savuosius, bet kasdieniniame gyvenime kas dedasi, tai koktu net kam nors ir pasakoti: koznas nori save persistatyti „augščiausiu dievaičiu“, kitus savo brolius ar draugus pažemindamas. Kad turėc a kantrybės ir laiko, tai daug, daug apie Vilniaus ir visos Lietuvos inteligentus papieščia. Tėčiaus, mau rodos, ir šio, kas pasakytą užteks, kad pajudinti tą širšių lizdą.

Balandžio 20 d. „Vilniaus Žinių“ išėjo paskutinis numeris; nors pranešime ir paminėta abejonė apie tolesnį leidimą, bet iš viso ko aišku, kad tik tada gal išeis „V. Ž.“, jei kada susitvers iš turtingųjų lietuvių kuopa ir sudės metams 50.000 rub.; o kitaip amžiną atilsį galima užgiedoti. P. Vileišis, žmogus kol galėjo, tol leido; paskutiniame laike teip nusišpicavo, kad nežinia kada atsigriebs. Nors nekažinkokia nauda buvo iš tų „Vilniaus Žinių“, bet visgi jos Lietuvos gyvenime, visą savo gyvavimo laiką, svarbią rolę lošė. Pirminčia daugiau šį-tą, bet ne man apie „Vilniaus Žinias“ nuopelnus spręsti: ateities istorija parodys. Nors pirmiaus lietuviai nelabai dziaugėsi tuo dienraščiu, bet jo netekus visgi pasigedo; be dienraščio sunku apsieiti tokiame nemažam kraštui, kaip Lietuva su 3 milijonais gyventojų. — Baigdamas šį raštėlį ir aš pritarsiu su visa Lietuva: Amžiną atilsį, tau, atgyvenęs savo laiką, dienrašti! Lietuva žengia pirmyn; tad ir savo vadovus nori turėti iš pirmievių tautos sunų; o pasenusieji, anot šauksmo visos Lietuvos, jei ne į kapus, tai bent į muzėjų...
Nevilniškis.

Balsuokite už Paul J. Sherwood ant sudzios.

„Reikalaukim metų nuo Jurginių!” Tokiu antrašu platinami tarp Suvalkų gubernijos dvarų darbininkų atsišaukimai. Metai ten ikišiol prasidėdavo rudenį nuo Mertyno, kuomet daug mažiau yra visur reikalingi darbininkai, už tai ponams daug lengviau buvo juos „pabausti”.

„Kad tik atgrąžinti dvarukus nuo streikų ir kad atsikratyti nuo geriausia susipratusių ir smarkiausių žmonių, skaitome mes minėtamjam atsišaukime, nuo Mertyno visai prašalino: Senapilės pavieta, Mikalinės dvare Fijalkauckas — 9 darbininkus, Alzbietiškyj Nitšas — 2 darbininku; Vilkaviškio pavieta, Karolinės dvare Merkevičius, — 7 darbininkus, Leberis savo dvaruose. Prašalintieji niekur dvaruose savietes nebesusirado: jų tyčia nepriėmė, susitarę tarp savęs, ponai. Tokie kumečiai turėjo tuomet parduot paskutinę savo karvę ir eit kokios landynės jieškot; žiemą darbininko mažai kam reikia — ir jų nevie nas turėjo kęsti badą ir šaltį tankiai su kruva mažų vaikų. Kitas parsisamdė kur už pamestiną algą, kad tik nereikėtų žiemą be vietos but. Kad to toliau nebebutų, jūs turite reikalauti, kaip tai jau yra seniai Kauno gubernijoje įvesta, kad dvaro darbininkams metai nuo Jurginių prasidėtų. Tuomet visur reikalingas darbininkas, ir daug lengviau būtų atstatytamjam vietą susirasti; nereikėtų jam teip-pat už tokią pamestiną algą eiti dirbti, nereikėtų po rudens purvynus persikraustant klampoti, nereikėtų vaikų šaltyj pervežioti iš vienos vietos į kitą. Pavasarį prasideda laukų darbai, ir už tai tuomet daug lengviau, visiems darbininkams susiderėti didesnę algą ir ordinariją.

„Jūsų kova su dvarponiais, skaitome mes toliau, nepasibaigė, bet tuo tarpu pasikakinkit vienu reikalavimu: Metai turi

buti nuo Jurginių lig Jurginių. Už atbutą laiką nuo Mertyno lig Jurginių (už penkis su puse mėnesių) ponai turi su jumis atsilygti, o nuo Jurginių turi jums duoti naujus kontraktus lig kitų Jurginių; alga turi but ne mažesnė už tą, kokia buvo senuosiuose kontraktuose užrašyta. Jei ponai nesutiktų su šiais jūsų reikalavimais, tuomet jums visuose Suvalkų gubernijos dvaruose yra puikus įrankis — streikas, ir už jojo imkites tuojaus, kaip tik prasidės laukų darbai ir kaip tik apie tatau jums bus pranešta; ir jau tegul tuomet kuoplačiausia pasklysta streikai po visą guberniją — už naujus metus nuo Jurginių lig Jurginių!

Šiauliai. Kagano pabrakoj, dirba cukraines. Dirba vyrai ir mergaitės. Gauna, apskritai imant, nuo 1 rub. iki 1 rub. 32 kap. per nedėlią ir labai retai — 2 rub. 10 kap. Tokiu budu per mėnesį išeina nuo 4 iki 9 rublių; už dieną, 12-os valandų darbą — nuo 13 iki 30 kapeikų. Jau nebereikia aiškint, koks gali but darbininkų padėjimas, žinant, kad jų didžiumas tik po 13 kap. tegali per dieną pravalgyt, o dar daugelis iš to turi užlaikyti savo šeimyną. Pažiūrėjus į tuos menkus algos trupinius, net baidau pamislyti, koksai turi buti šeimynos gyvenimas. Tik susipratę ir susivieniję į profesijonalinę sąjungą darbininkai gali pagerint savo padėjimą.

— *Šnipų jieškojimas.* Neseniai į Kagano pabraką buvo atėjęs žandaras Baranovas ir prašė meistrų, ar negalėtų jie nurodyti gero šnipo. Teip-pat buvo ir kitose pabrakose.

Šiauliai. *Susirinkimas.* 1 balandžio už miesto buvo susirinkę apie 50 darbininkų ir nutarė nusiųsti atstovams nutarimą, kuriame žada juos paturėti, jei tvirtai laikysis darbininkų reikalavimų.

— „*Gerasis*”. Gubernijoje stalių dirbtuvėje atsirado vienas darbininkas, Kazimieras Semetas, kuris labai stengiasi įtikti savo ponybei: prie darbo kartais ateina net trečioj išryto, o baigia devintoj vakare. Toksai jo pasiūlymas labai kenkia kitiems darbininkams ir reikėtų jį kuogreičiausia iš mados išvaryti.

Sedunų dvaras (Šiaulių pav.). Baisiai prisikenčia darbininkai pas Sedunų baroną. Padieniams vyrams savo valgymu moka po 40 kapeikų, o moterims — 20, ir tą patį skatiką da sunku gaut. Metiniams moka po 20 rub. pinigais ir 40 pudų javų su visais pasturakais. Darbas prasideda prieš saulės užtekėjimą, o baigiasi saulei nusileidus. Dvaro valgymas labai prastas: mėšą vasarą išpradžių vandenyj mirko, o kaip išverda, negalima į butną paimt — kirminai vartos; gero pieno nekuomet netenka darbininkams matyt, o tik iš centrifugos; kopustai teip-pat tankiai su kirmėlėmis pasitainko, o kad koks darbininkas ką pasako, tai tuoj ponai atrėžia: „kad nenori, nebuk!” Tuo tarpu prie darbo labai spaudžia darbininkus.

Spaudžia teip-pat dvaras ir Sedunų dešimtininkus: jiems prigulinti ganykla gauti iš dvaro, bet gaspadorius veičia mokėt po 4 rublius.

„Skardas”.

Vilnius. Balandžio 7 dieną Vilniaus karės apskr. teismas nagrinėjo bylą St. Lacho, kaltinamo už užpuolimą spalio 14 d. 1906 m. ant konvojaus vedančio politiška prasikaltėly. Teismas nuteisė pakarti. Nusprendimas atiduotas patvirtint vadui Vilniaus kariumenės apskr.

— Balandžio 6 d. du piktdariu užpuolė ant krautuvės Aronavičiaus ir grąšindami revolveriais paėmė 190 rublių. Žemsargiai vijosi, piktdariai

metė į tuos bombą, žemsargiai nesiliovė vijęsi, tuomet buvo mesta antra bomba. Nieko nesužeista. Piktdariai pasislėpė.

— Balandžio 7 d., sako, išėjęs paskutinis „Vilniaus Žinių” numeris. „V. Ž.” daugiau nebeišsiančios.

— Nuo balandžio 6 d. „Lietuvis” perėjo į rankas kun. Stakeles. „Lietuvis” dabar bus skiriamas lietuviams Vilniaus ir Gardino gubernijų.

Mosėdis (Telšių apskr.). Kovo 2 d. Žalgirių kaime pas P. Sopagą buvo krata, jam nesant namie. Žemsargiai su savo vyresniaisiais jieškojo medžių, — po skrynes, indaujas, komodas, kišenes. Šeimyninkė nenorėjo leisti daryt krata, tai ją nagaikomis sukapojo. Parvažiavęs šeimyninkas, išvydęs visą namą augštyt kojomis išversta, nedovanojo už tai ir nusiuntė vyriausybei kelis telegramus ir skundą į Valst. Dumą. Kovo 6 d. žemsargių Mosėdij nė „duko” nebliko.

Pompėnai (Kauno gub.). Kovo 19 d. čia buvo šv. Juozapo atlaidai. Susirinko daug žmonių — pribuvo ir tvarkdarių burys — Pasvalio antstolis su savo juodąja šeimyna. Antstolis nuėjo pas vietinį kleboną ir ten pratupėjo visą laiką. Tuo tarpu jo juodieji tarnai liežuvius iškišę lakstė po visą miestelį. Kaip tik suriks kur koks pusgirtis, jau jie tuoj prie jo, ir pliekia nagaikomis ir „prikładais”. Į pavakarę teip jie įsidrąsino degtinę begerdami, kad vienas net jau šaudyklę prie akies pridėjęs rengėsi šauti, — da Dievo malonė, kaip jis neiššovė, turbut nebuvo kam „pli” surikti. Į žmones tvarkdariai kitaip neatsiliepdavo, kaip „merzavec, sukin syn” ir tt.

Pajevonys (Vilkaviškio apskr.). *Suėmė* B. Vingilį, valstietį Budviečių kaimo ir

įkišo jį Kalvarijos kalėjiman ant 6 savaičių. Pas jį buvo rastas revolveris.

Pabiržiai (Panev. apskr.). Pabiržės klebonas Ant. Rumševyčia jau 10 metų kaip stato bažnyčią ir vis negali pastatyti, o tuotarpu, žiurėk, nusipirko sau namą ir įkūrė ten kromą ir aludę, žiurėk vėl, kitą namą pirko ir įtaisė arbatnamį, o bažnytėlė kaip stovėjo taip ir tebestovi, — negali užbaigti. Kiti ima abejoti, ar tik žmonių pinigai, paskirti bažnyčiai statyt, netapo suvartoti namų pirkimui!

Žmonės skundžiasi ant kun. A. Rumš., kad perbrangiai ima už pamaldas (pvz. už egzėkvi- jas — 12 rub.). Biedni eina į kitas parapijas.

Ušpaliai (Kauno gub.). Kovo 5 d. vietiniai gyventojai lošė čia komediją „Amerika pirtyje“. Visi lošikai pirmą kartą ant scenos pasirodė, todėl kai-kuriuose dalykuose klupo. Lošimas nuvėjo vidutiniškai. P. Ab-kis Bekampio ir p. D-gs žydo roles gan gerai nudavė. Po lošimui O. M-tė sakė eiles: „Gana, Lietuviai, jau mums miegoti“. Choras, vedamas p. D-ko, vietinio vargoninko padainavo tris tautiškas dainas. Daug kenkė vakarui stoka tvarkos ir užsilaikymas kai-kurių, visai neatjaučiančių svarbumo to vakaro. Abelnai visas vakaras padarė gerą įspūdį ant susirinkusiųjų.

„Liet. Ukininkas“.

Isz Didž. Britanijos.

Prasidėjus revoliucijai Rusijoje, visų prijaučiančių laisvei žmonių atsikreipė akys ant tų dalykų. Ir kada pasipylė nekaltas maldaujančių darbininkų kraujas Peterburge ir kitose vietose, kada užliejo visą Rusiją streikai ir visuotini žmonių sukilimai, tai kiekvienas, kuris supranta vergijos

sunkumą, protavo ir stengėsi koku nors budu padėti kovotojams.

Išėiviai iš-po caro valdžios pavergtų tautų negali dalyvauti aktyviškoje kovoje, užtaigi jie gali suteikti pinigiską pašėlpą revoliucijai, kaip jau ir yra daroma. Draugystės, partijos, klubai ir pavieni žmonės, kurie aukauja savo grašį tam reikalui, daro gerai ir tuomi atlieka savo pareigas. — Ir Škotijos Lietuvių-darbininkų tarpe atsirado užjautimas tam šventam darbui; tik gaila, kad čia randasi žmonės, kurie iš paviršiaus nori nu duoti gerais patrijotais ir tau tos mylėtojais, bet savo ypatiskus reikalus stato augščiaus už labą visuomenės. Žemiau tilpęs paveikslėlis parodys, kad taip ištikro yra. —

Kaip jau žinoma, Škotijoje kadaisiai da prie kun. Varna girio gyvavo pagelbinė draugystė, kuriai iširus likosi apie 100 sv. sterlingų; ir dabar tie pinigai guli banke be jokios naudos. Taigi prasidėjus revoliucijai ir kilo klausimas, kad tuos pinigus paaukauti tam reikalui. Žmonės, ant kurių rankų tie pinigai padėti, privalėjo sušaukti visuotiną lietuvių susirinkimą ir nurodyt užkvietimuose, kad tie lietuviai, kurie gyvena toliau ir negali dalyvaut susirinkime, prisiųstų savo atstovus arba raštiškai parodytų visuotini nam susirinkimui savo nuomonę. Buvo tat padaryta. Ir susirinkus žmonėms paskirtoje dienoje, pasirodė, kad dauguma reikalavo skirti tuos pinigus revoliucijai. Bet išėjo dalykas taip, kad tie pinigai pasiliko banke. Apie tai buvau rašęs ir „Kovoje“ pereiniais metais. Po to buvo šaukta kitas susirinkimas ir daugumu balsų galutinai nuspręsta tie pinigai aukauti revoliucijos reikalams. Kad visuomenei geriau paaiškėtų, aš čia sutrauktoje formoje paduodu to susi-

rinkimo protokolą. Štai jis:

Rugpiučio 5 d., 1905 m., atsiduvo visuotinas lietuvių susirinkimas klausime pagelbinės draugystės 100 sv. likusių pinigų. Susirinkimą šaukė P. Sandarga, kuris turėjo čekį nuo minėtų pinigų ir po juom pasirašęs, kaip taupytojas to kapitalo. Norint jam atsisa-kyti nuo to dalyko, buvo šaukiamas susirinkimas. Susirinkimas išsirinko sau pirmsėdį ir raštininką. Pirmsėdžiu tapo išrinktas Iz. Lapinskas; raštininku — J. Geguzis. Pakėlus klausimą, kaip ir ką veikti su tais (100 sv.) pinigais, buvo paduota sekanti užmanimai: 50 sv. skirti „Broliškos Pagėlbos Dr-tei“, 25 sv. kankiniams ir 25 sv. revoliucijai. Buvo taip-gi užmanyta, kad padalinti pusiau, t. y. pusę palikti mirtai dr-tei ir pusę aukauti revoliucijos reikalams. Dauguma tam nepritarė. Potam tapė išrinkta ant vietos P. Sandargos ypata, kurį galėtų pasirašyti po čekiu; išrinko A. Marčiukaitį. Iš susirinkusių tarpo vėl kilo klausimas, kad būtų naudinga visus tuos pinigus aukauti revoliucijos reikalams. Paduota nubalsavimui. 35 balsai prieš 20 skyrė viską revoliucijai. Su tuom nutarimu ir užsibaigė minėtas susirinkimas. — Susirinkimo raštininkas J. Geguzis*).

Šis protokolas aiškiai parodo, kad tie pinigai priguli revoliucijos naudai. Bet žmonės, kurių globoje tie pinigai, — nenori jų atiduoti! Ir po tam, t. y. po to susirinkimo, mes Revoliucijos Šėlpimo Komitetas, negirdėdami apie tai jokio gando, suėję su p. P. Bancevyčia*) jo užklausem, ką mislija padaryt su tais pinigais. Atsakė, kad reikisų šaukti ki-

*) Šį protokolą perdavė mums p. J. Geguzis ir dabar jis randasi ant mūsų rankų.

*) Tie pinigai dabar padėti banke ant P. Bancevyčiaus ir A. Marčiukaitio rankų.

tas susirinkimas, užkvieisti kun. Čuberkis ir jeigu jis tam pritaras, tasyk paves tą 100 sv. revoliucijai. Gerai. Laukiam vieną savaitę, ir kitą, ir mėnesį — susirinkimo negirdėt; tik žmonės pašaliais šnabzdasi, vienas kito klausia, ar jau tie pinigai išsiųsta, kam buvo paskirta. — Po tam buvo parašyta P. Bancevyčiai šiokis laiskas:

Gerbiamasis Tautietė: — Didžiosios Britanijos Lietuvių Revoliucijos Šėlpimo Komitetas norėtų žinoti, ar Tamistos pavesite tą 100 sv. revoliucijai ar šauksite kitą susirinkimą. Juk pasiremiant ant 5 d. rugp. visuotino lietuvių susirinkimo būtų praktiška tuos pinigus pašėvėsti kovai už Lietuvos laisvę. — Vardan revoliucijinio kom., sekr. J. Čerkevyčius.

Ant šito laiško gavome tokį atsakymą:

Garbingas Tautietė! Laišką Jūsų priėmiau. Kaip žinote, kad tas 100 sv. priguli visuomenei (visos Škotijos lietuviams), prie kurių aš esiu įpauziotas. Kaip pamačiau jau iš praktikos idant su visuomenės dalykais reikia būti labai atsargiam, kad neužtraukti ant savęs prakeiksmo, dėlto be visuomenės nusprendimo neisdrįstu da tuos pinigus judinti ir saivališka juos skirti ant ko nors. Širdingai prašyčiau Jūsų padėti man, koku nors budu, nuo tų pinigų atsiliuosuoti. — Su guodone, P. Bancevyčius.

Mės atsakėme taip;

Garbus Tamista: — Jūsų laišką apturėjom. Ačiu. — Mums rodos, kad nebutų didelio prasizengimo prieš visuomenę pavesi tą 100 sv. revoliucijos reikalams. Pagalios, jeigu ir rastųsi koks nesusipratėlis kuris prieš tai murmėtų, tai tuomet paturėtų Tamistų pusę visa apšviestiesnioji lietuvių dalis... Bet jeigu Tamista norite atsisa-kyti nuo tų pinigų, tai bus ir geriausia. Tam rei-

kalinga tik sušaukti susirinkimą ir visuomenei tat apreikšti. Mēs galime padėti tik tokiu budu, kad nepasidarys Tamistai jokių bereikalingų zygių: sujieškosim vietą susirinkimui, išleisim užkvietimus, apmokėsime visus kaštus. . . . Ir tą galėsime padaryti tik nuo Tamistos vardo. Ar tinkat ant to? — Ši pagarba J. Čerkevyčius, sekr. revoliucijai renkamų pinigų.

P. Bancevyčius mums atsakė taip:

Garbingas Tamista! Jūsų laišką gavau. Ačiu. Aš suprantu tą labai gerai, kad prasizengimo suvis jokio nebutų pavesti tą 100 sv. revoliucijai, pagal mane būtų nauda ir didelė parama, bet kiek žmonių rokuos tokį paskyrimą už neprasizengimą; aš manau, ant kiek jaučiu, kad ne perviš didelis skaitlius — kaip Jūs manot? — Rugpiučio 5 d. sueigoje, kurioje buvo mažas skaitlius žmonių, teipgi buvo keletriopų nuomonių: vieni laikyt da tuos pinigus toliau, kiti revoliucijai skyrė, treti dalį revoliucijai ir dalį pagalbinei dr-tei ir tt. Ir kaip aš rokuoju pagal savo sąžinę, ant tos sueigos da negalima remtis; ant jos negalima remtis ir dėlto, kad ji buvo šaukta tik per Sandargą, kuris atsiliuosavo nuo tų pinigų ir apie tą dalyką tada tik buvo svarstoma, teip kaip jo vieno tik buvo šaukta privatiška (? J. Č.) sueiga. — Ačiu už prizadėjimą palaikymo mano pusės nuo apkalbų, bet kad tas nepasilikyt tikrai prizadėjimu. Padėti atsiliuosuoti man nuo tų pinigų, ne yra svarbu parengimas susirinkimo, parsamdymas salės etc. Tas yra menka kas, bet svarbiausia yra — pertikrinti (koku budu? — J. Č.) visuomenę, idant aš esiu liuosas nuo tų pinigų ir pagal mano nuomonę, kolei šauksis susirinkimas (susirinkimas galint neustektinai vienoj tik

vietoj), but neprošalį skelbti, kad aš atsisakau nuo to dalyko; apskelbimas toks aiškiai parodytų nuomonę visuomenės, ant ko toliaus galima but ir remtis. — Viso labo, P. Bancevyčius.

Taigi p. P. Bancevyčius nenori pavesti tų pinigų kovai už Lietuvos laisvę dėl šių dalykų: susirinkimą šaukė tik P. Sandarga; susirinkusieji nevisi buvo vienodų nuomonių; į susirinkimą reikia pašaukti kun. Čuberki ir reikia jo priitarimo; susirinkime tik buvo svarstoma apie P. Sandargos atsisakymą, nors tame pačiame laiškie, augščiau, tvirtina priešingai; pavedus tuos pinigus revoliucijai vispomenė gali prakeikti; atsisakyti nuo tų pinigų negalima, reikia pirmiau visuomenę pertikrinti (nors tą gerai supranta, kad viešame susirinkime atsisakius nereikia geresnio visuomenės pertikrinimo).

Ant to galima teip atsakyti. Niekur nesiremiama ant susirinkimo šaukejo, bet ant susirinkusių didziomos nusprendimo. Ir globėjai to 100 sv., neatiduodami revoliucijai paskirtos aukos, gali išsiteisinti tik tuomi, kad susirinkime mažai žmonių dalyvavo. Bet nereikia užmiršti ir to, kad kiek buvo šaukiama susirinkimų, kuriuose svarstoma visuomeniški reikalai mūsų žmonės nenori lankytis, ir imti dalyvumą tokiuose susirinkimuose dėlto, kad jie prie to nepripirė, ant to mažą atidą teatreikia. Sulyg visuomenės prakeiksmo, atidavus tą 100 sv. revoliucijos kovai, tai man pačiam teko girdėti nuo daugelio žmonių, kurie labai būtų užganėdinti pavedus tuos pinigus tam reikalui. Vienas dalykas yra, dėlėi kurio p. P. Bancevyčius spiriasi, tai — vertelgystė, ypatiskas reikalas, nes užėjus kalbai apie šelpimą revoliucijos, vienas „Varpo“ kompanijos stulpas pasakė

„ar pavedimas tų pinigų revoliucijai nekenks nieko „Varpo“ kompanijai?“ Mat, koki geri! Jeigu kelintasis supyks ant p. P. Bancevyčiaus*) ir neispirkti į „Varpo“ krautuves tavorų, tai persvers revoliucijos kovą! Bet — visuomene! Paveik į šiuos dalykus kritiška akia ir parodyk savo balsą! O jūs, ant kurių rankų randasi likusieji pagalbinės dr-tės pinigai, nepasilikite kurčiais ir nematančiais savo brolių, liejančių kraują už šventas žmonių tiesas!

J. Čerkevyčius,
63 New Orbiston,
Bellshill, Scotland.

Musu skaitytojams ir bendradarbiams.

Patirta yra, kad mūsų laikraščių skaitytojai mėgsta ne tik tai gerus, moksliskus straipsnelius, bet ir geras, teisingas iš lietuvių gyvenimo žinutes. Bet mūsų laikraštija ikišiolėi da neisigijo — ne gerai išsilavinusių mokslo srytyje publicistų, ne sumanių korespondentų. Nesigilindami į to liudno apsireiškimo priežastis, nenorėdami nagrinėti viso plačiojo mūsų laikraštijos lauko, mēs tuomtarpu išreiškiame savo nuomonę apie peržvalgą lietuvių vidurinio gyvenimo.

Kaip žinome, laikraštis ar tas ar kitas, tik tai tada buna pilnu atspindžiu draugijos gyvenimo, kada turi aplinkui savę burelį susispietusiu gerų sądarbininkų. Kitur, kur laikraščiai esti rankose praturtėjusių žmonių, ten laikraščiai užlaiko šiek-tiek apmokamus savo bendradarbius, reporte rius arba korespondentus. Suprantama, kad ten laikraščiu kur kas geresnės buna sąlygos: jis turi pilnai, net ir pasirenkamai grazių straipsnelių, korespondencijų ir šiaip įvairios literatiškos medegos.

*) P. Bancevyčius yra „Varpo“ kompanijos sekr.

Visai kitokiam padėjime randasi Amerikos lietuvių laikraščiai, — čionai išleistojai vos suveda laikraščio išleistuvės galus su galais; čionai išleistojas labai laimingas, jeigu laikraštis apsimoka darbininkams, popierai ir kitiems išleistuvės reikalams. Apie apmokejimą bendradarbiams išleistojas negali nė svajoti.

Bet vis gi reikia kaip nors padaryti, idant laikraštis nebutų tuščiu popieros sklypu, idant jis ištikro neštų naudą visai skaitančiai visuomenei.

Tokioms aplinkybėms besant laikraštis vienatinę viltį padeda ant liuosnorių bendradarbių, ant visų savo skaitytojų.

Ir ištikro, liuosnoriai bendradarbiai ir skaitytojai gali labai lengviai ir daug laikraščiu padėti, gali patis niekuom nuo savęs nepaaukuodami prisidėti prie visuomeniško darbo. Trumpo straipsnelio parašimas, trumputės korespondencijos padavimas, pagaliaus paprastame laiškie suteikimas tokių ar kitokių iš lietuvių judėjimo pranešimų, jau esti ne išpasakytai svarbi laikraščiu medega, — kurios vaisiais paskui naudojasi visi skaitytojai, tai yra — visuomenė.

Tankiai vienas ar kitas sako: et, ką aš cia rašysiu, — nemo ku; yra mokjtesni ir gabesni, — tegul tie rašo! Ypatingai teip šneka didesniųjų kolonijų lietuviai, kurie viens ant kito atsidėdami, po teisybei nieko iš vietinio gyvenimo į laikraščius ir nerašo. Tai yra didelei klaidingas samprotavimas!

Žinutėms rašyti nereikia didelio mokslo; užtenka mokėjimo sustatyt litarą su litara ir padaryti zodj; užtenka įsitėmimo į vietinių žmonių gyvenimą ir teisingo padavimo tikrų atsitikimų.

Šiuomi mēs norėjome priminti mūsų bendradarbiams ir „V-bės“ skaitytojams, kad

mės reikalaujame kuodaugiau- siai iš lietuvių gyvenimo žinių. Nerašykite žinių ilgų, nedėliokite prie jų nuo savęs ilgų išvadžių ir pamokslėlių, bet rašykite mums *kuotankiausiai*, trumpai ir aiškiai: kaip ten ir ten lietuviai gyvena, kuom jie užsijema, kaip jie praleidžia laiką, kaip stovi jų apšvietimas, ar darosi prakalbos, susirinkimai; ar tveriasi draugystės, ar kuriasi knygynėliai, ar skaito žmonės laikraščius, kokius geriau skaito ir apie ką geriau mėgsta skaityt, kaip jie atsineša prie Lietuvos paskutiniųjų politišku atsitikimų, kaip jie žiuri į čionykštės šalies politiką ir prabėgančius atsitikimus, ir tt. ir tt.

Juo žinutė trumpesnė, tuom aiškesnė, tuom ji greičiau laikraštyj patilps.

Mės norėtume turėti žinių iš visų miestų, miestelių ir apygardų, kur tiktai yra apsigyvenusių lietuvių. Svarbesnius atsitikimus panaudosime „Vienybės“ savaitinėje liet. gyvenimo peržvalgoje, menkesnius ir korespondencijų formoje paduotus, teipgi atspaudžisime skyriuje „Iš lietuviškų dirvų“.

Idant žinios būtų ištikro naudingos visuomenei, reikia kad josios būtų teisingos. Kiek laikraščiai turi nesmagumų, kiek reikia paskui gaisuoti laiko ir panaudoti vėl laikraštyje vietos įvairiems užmetinėjimams, protestams, pasiteisinimams patilpus neteisingai korespondencijai!

Vėlei, pas mus žinučių rašytojai labai už didelį daiktą stato aprašinėjimus apie tą ir tą ypatą, arba įgriebimus keno nors vardo. Suprantama, kad absoliutiškai prisilaikyt nuo ypatų kritikavimo, ypač viešuose visuomenės darbuose, nėra galimu. Bet išsijuokimai vienas kito, pašmeizimai nepatenkamų ypatų, pakolijimai, — viskas tas turi syki ant visados mūsų laikraštijoje išnykti, — nes tokie rašinėjimai ne-

ra žingeidūs ne reikalingi visuomenei, — jie tik užganėdina norus rašančiųjų ypatų; nesuteikia tas ne skaitytojams dvasiškos naudos, ne laikraščio uždaviniui atsako. Tankiausiai tiktai pagimdo bereikalingus ir visišškai nenaudingus kerštus. Žinių padavėjai turi lavinti savyje platesnes pažiuras, — savo nuomones ir atydą reikia perkelti nuo pavienių ypatų ant visos apielinkės, ant visų žmonių, tai yra, kaip sakoma, ant visos draugijos.

Kaijo pavyzdžiui, nurodome keletą pusėtinai gerai paduotų žinučių vėlesniuose „Vienybės“ numeriuose. Štai jos: Springfield (17 N.); Plymouth (17 N.); Chicago (19 N.); Taylorville (19 N.); Waterbury (20 N.), — ir tt. ir tt.

Gerai ir teisingai paduodamos žinutės yra tai mūsų istorijos lapeliai, klostomi į didelę visuomeniško gyvenimo knygą. Pasistengkite, tat, gerbiamieji vientaučiai kuodaugiausiai tų lapelių mūsų istorijon įdėti, nes tas yra kiekvieno lietuviogero piliečio pareiga. Laikraštis gi tuomet daugiau ir plačiaus patarnaus visuomenei, su jūsų pagelba, savo špalto mis.

Politiszkos žinios.

Rymas. Prie popietžiaus rumų tapė užtvirtinta Kynų atstovas. Ikišiolai kynų atstoviją pildė Prancuzijos atstovas kurs dabar įvykus tarpe Prancuzijos ir Rymo susirėmimui, savo uždavinį apleido.

Turkija. Į Salionikus praneša, kad didelės bulgarų plėšinkų gaujos įsiveržė per Turkijos sieną ir jėmė gaudyt turkų viršininkus. Matyt, kad tai buvo ne paprasti plėšikai, bet jais prisidengę pačių turkų, gal ir bulgarų lydimi revoliucijonieriai; nes plėšikams juk

nerupėtų užpuolimas ant valdininkų. Turkų valdžia atsiuntė kariumenę, kuri sako užpuolikus sumušusi, sujėmusi jų 50 žmonių ir be teismo iškorusi. Mušis įvykęs apie Jenidie ežerą; turkai netekę savo 7 žmonių. — Garsas pasklido, kad tokios pat bulgarų gaujos užpuldinėja ir kitose apielinkėse ant graikiškų ir turkiškų sodybų.

Kynai. Tientsino valdžios perjėmė didelį siuntinį ir surado jame 8,000 karabinų, 300,000 šuvių ir 5,000 durtuvų. Viską tą buvo išsiuntusi tula vokiečių bendrovė kynų revoliucijonierių organizacijoms, kurios stengiasi išverst dabartinę karaliaus dinastiją. Ta žinia padarė Pekine didelę nuogandą.

Ispanija. Laivyno žiniba įteikė parlamentui surašą, sulyg kurio valdžia turi padidint ant kariškų laivų dirbimo išlaidas ant 10 milijonų dol. Už tuos pinigus dirbs karo laivus, ant kurių panašiai išpanų delegatai važiuos ir į Haagą, spręmtų apie visų kraštų nusiginklavimą!

Austrija. Pirmieji rinkimai perėję gegužio 14 d. parodė, kad busiantis parlamentas šįmet susidės visai iš naujų gaivalų; kadangi, iki šiolai turėjusieji parlamente spēką vokiečiai laisvamaniai beveik visur pralaimėjo. Bukovinos, Istrijos, Karintijos ir kitose skrytise, teipgi visoje Čekijoje liberalai nusmuko; kova ėjo išimtinai tarpe tautininkų demokratų ir socialistų. Kova buvo ant tiek aštri, kad demokratai netiktai su dešroms ir šnapsu lakstė po kaimus ir miestelius, bet pasišaukė talikon prieš socialistus net policiją ir kareivius. Tačiau, kaip laikraščiai rašo, socialistai dikčiai laimėjo: gavo net 45 atstovus (pirmiaus jie turėjo vos 11-ka). Beto, daugely vietų da galutinų rinkimų neat-

buvo. Ten irgi tikisi socialistai gauti daugelį sau balsų. Tuom tarpu jau išrinkta viso labo parlamentan 339 atstovai; o reikia, kad būtų 516. Abelnai menama, jog naujame parlamente viršys klerikalai, agrarai ir lenkų partija.

Rusija. Odesoje susikalbėję juodašimčiai, gegužio 22 d. norėjo išaukti žydų skerdy nes. Laidojant policmeisterį ir jo sebrus du šnipu, juodašimčiai ištaisė procesiją, kuriai be einant viens šnipas paleido iš kokių ten namų į kazoką šuvį. Tuojaus kazokai paleido į namus keletą papliupų, o generalas Kaulbars prisakė padaryt kratą; sujėmė 31 ypatą, tarpe tų ir šovusijį šnipą; žinoma, jį tuojaus paleido, bet už tai juodašimčiai metėsi mušt žydus ir studentus. Labai daugelį pavojingai sumušė ir masai visai nekaltų žmonių suareštavo.

Caras pareikalavo nuo Varšavos kariškojo gubernatoriaus, kad išsiųstų į Carskajį Sielą du tukstančiu lenkų ulanų, jojo ypatos apsergėjimui.

Kadagi dabar Dumoje socialistai turi 88 balsus, o demokratai vos 50, todėl šie paskutinieji stengiasi susiliet su kokia nors partija ir padaryt socialistams priešingą blioką š 100 balsų, kurie galėtų užmušt visus aštresnius revoliucijonierių įnešimus. Tas dar ne visai demokratams nusisekė, bet jau visa Duma po biskį pradeda eit atgalios. Teip, gegužio 15 d. Duma atmetė jau balandžio 30 d. priimtą nutarimą, kuris buvo panaikines karo meto laukinius teismus. Suprantama, kad caro valdžia tokiais Dumos darbais pilnai užganėdinta, nes dabar su pačios Dumos pritarimu galės kankint ir zudyt tariamuosius ir tikrus revoliucijonierius.

Atgaleivių ir juodašimčių Maskvoje kongresas užsibaigė; tarpe jo nelemtų nutarimų yra štai kas: reikalauti valdžios,

kad išvaikytų Dumą, apjimtose revoliucijiniu bruzdėjimu kraštuose įvest aštriausį karo meto padėjimą, persekiotų zydų organizacijas, atgaleivių gaujas pripažint legališkomis ir valdžios vardu veikiančiomis, konfiskuoti revoliucionierių turtą, išvaryt zydus iš kariumenės ir civiliškų vietų, ir tt. ir tt. Ant galo, tas plėšikų kongresas apvainikavo savo darbus ilgu telegramu carui su skundais ant Dumos.

Spiriamas caro valdžios suomių (finų) senatas vėlei įvedė rubežinių pašportų sistemą. Tas daroma dėlto, kad apsunkint revoliucionierių kilnojimus iš Rusijos ir atgal per Suomijos rubežius. Ypatingai dabar caro valdžia to norėjo, kad sugaudyt grįžtančius nuo kongreso Londone savo priešus—socialistus.

Varšavoje, gegužio 17 d., burelis teroristų pačiam vidurdieny įsisukė į Prievislinio geležinkelio biurą ir nušovė du sargu, pajėmė 10,000 rb. pabėgo, nepalikę nė pėdsakų. Kareiviai šaudydami vijosi, bet tik tiek galėjo padaryt, kad nušovė du niekuom nekaltu praeiviu.

Peterburge, gegužio 18 d., policija įsigriovė į socialdemokratų atstovų kuopos biurą, esantį pačioje Dumoj, ir sujėmė net 38 ypatas, tarpe kurių tik du buvo atstovai; kiti visi buvo atvykę darbininkų delegatai iš Maskvos ir vietiniai, pasiteirautų, ką Londone revoliucionierių kongresas nutarė. Iš Londone buvusių nesujėmė nė vieno. — Valdžia tą savo ziaurų žingsnį teisina, kad buk sujimtieji esą teroristai ir darę suokalbj ant caro ir Stolypino. Dumoje, išimant socialistus, beveik nieks tokiam begėdiškam valdžios darbui nepasipriešino. — Kitas biaurus valdžios darbas, tai krata Rygės atstovo Ozelos kvatierioje, kur teipgi sujėmė 33 ypatas vyrų ir moterų. Tą padarė net su Du-

mos pirmasėdžio žinia, kurs žodžiais, be faktų, tvirtino, jog pas Ozelą buvusi vieta kareivių revoliucionierių susirinkimo.

Naujas Suomijos seimas atsidarė gegužio 23 d. Iš 200 balsų, 134 priguli kairiesiems, tai yra mažiau—daugiau Rusijos priešams, susidėjusiems su socialistais. Prezidentu išrinktas is „jaunųjų suomių“ partijos tiesdarys Svinhofond, buvęs Bobrykovo kankintinis; vice—prezidentais: socialistas dr. Af. Ursin ir konservatas baronas Palzen. Atidarant seimą visi kairieji nedalyvavo, idant tuomi išvengti carui ir gubernatoriui prisiegos.

Isz Amerikos.

Ant prezidento vietos stato kankintinį.

Tuli Amerikos darbininkų laikraščiai paduoda mislį, kad ateinančiuose rinkimuose Suvienytų Valstijų prezidento (1908 m.) pastatyti kandidatu Viljamą Haywoodą, tą patį, kuris jau metai su viršum sėdi Idahos kalėjime ir kurio dabar einasi garsi byla.

Milijonierių konvencija.

New Yorke, gegužio 21 d. atsibuvo vienuoliktas metinis Amerikos pabirkantų sąjungos susivaziavimas. Milijonieriai pabirkantai ir pramoninkai šiuos reikalus apsvarstė ir nutarė: nepasiduot federališkoms valdžioms, kurios nori padaryt važinėjimo ant geležinkelių prekę po 2 centu nuo mylios; kovot su darbininkų sąjungomis ir tam tikslui sudėt tam tikrą, iš pusantro milijono dolerių fondą; stengtis, kad dėl darbininkų pabauginimo taptų nužudyti Kolorados angliakasių vadovai: Moyeris, Haywoodas ir Pettibone; pareikauti Ruzvelto, kad jis valdiškai pradėtų sloginti darbinin-

kų sąjungas; visokiais budais traukt Amerikon iš Japonijos pigius darbininkus, vadinamus kuliais. — Tokių nešvarių nutarimų niekas daugiau ir negali padaryt, kaip Amerikos milijonieriai.

Turtingi mergvagiai.

Chicagoj išėjo į aikštę biaurus skandalas. Mat atgal metus tulo farmerio Burkle, Mičigano valstijoje, prapuolė 17 metų duktė. Kaip jos neįieškojo, niekur nerado. Tik prieš porą mėnesių, kada buvo padaryta kratos daugybėje įtėmytų Chicagoj hotelių, kuriuose atvirai ir slaptai buvo varoma paleistuvystės pramonė, surasta buvo ir mergina Burkle. Pasirodė, kad ją pavogė nuo tėvų pasenęs milijonierius Streeter ir laikė hotely uždarę, kur ir sotinosi paglemztą auka... Įdomu tas, kad seno kriminalisto niekas neuzkabino, bet nė tėvui žinios nedavė, nelaimingą mergaitę nugabeno į pataisos namus. Bet iš šių namų ji umai prapuolė. Sako, kad naktį kas išvogė. Mena, kad tą padarė Streeter, kurs gali but, jau savo auką pasiuntė į geresnį svieta, kad atsikratyt nuo liudininko savo baisių ir gyvuliškų darbų.

Sudegė angliakasiai.

Trinidade, Kol., Jakobso kasyklėse pasibaisėtina mirčia pražuvo 7 angliakasiai. Mat tose kasyklėse dar pernai buvo iškilęs didelis gaisras. Gesino jį čielus metus, ir rodėsi, kad jau užgniaužė. Pasirodė vienok, kad gaisras netiktai neužgesintas, bet da labiau po žemėmis siaučia. Tojo tai gaisro aukomis ir tapė minėti angliakasiai, kurie praėjusios nedėlios vakare nusileido gilyn, ir daugiau jau nebesugrįžo. Vos sujieškojo nelaimingųjų lavonus, sudegusius į anglę.

Pelės vaiko farmerius.

Kentuky valstijoje užpuolė

pelės keletą miestelių ir privedė gyventojus prie tokios baimės, kad nežino ką ir daryt. Ypatingai josios pamėgo daryt negražius šposus su farmeriais, kurių stubose suėda viską valgomą, o naktimis laksto pasieniais keldamos baisų triukšmą; kitur bando ir po kaldromis pas miegančius palipti; vieno farmerio suėdė pelės tvarte per vieną naktį 18—ką kiaulių! Iš kur tiek radosi tų maziukų neprietelių, farmeriai nesuvokia.

Dievotumo kvailybė.

Praėjusį nedėldienį, mieste ly New Castle, Pa., miesto majoras Hainer prisakė suareštuot visus laikraščių pardavinėtojus, jeigu nutvers juos parduodant nors vieną numerį. Nabagai pardavinėtojai turėjo apie 6,000 egz. nedėlinių laikraščių išdalit už dyką. Paskui vėl tas pats majoras prisakė surinkti pavardes gatvekarų konduktorių ir motermonių, kurie nedėlioį varinėjo karus; sako, jog ir juos areštuos. Minėtas majoras daras tāsias kvailyses iš dievotumo, girdi, įvesias madą, kad šventą dieną visi teisingai švenstų. — Teip, tai teip. Bet dievotas majorėlis pirmiausiai turėtų uždaryt nedėldieniais pabirkus ir atleist nuo darbo tukstančius darbininkų ant kelių, kurie ir per didžiausias šventes kerta kalnuose uolas ir tiesia kapitalistams geležinkelius. Laikraščius pardavinėt nėra darbas; prieg tam jie dar apšvietimą platiną.

Spaudos laisvei pavojus.

Girard, Kansas, sujėmė valdžia „Appeal to Reason“ socialistų savaitinio laikraščio) redaktorių, F. Warren. Ji skundžia pati valdžia už talpinimą „kurstančių, grumojančių ir maištingų“ straipsnių. Sujimtąjį raštininką paleido užstačius gana sunkią kauciją. Teismas atsibus rugėjo mėne-

sy. Bausmė už tokį „prasikal-
timą“ siekia iki \$5,000 pabaud-
dos ir penkių metų kalėjimo.
— Kapitalistai džiaugiasi ir iš-
anksto jau užtikrinti, kad tą
dvigubą pabaudą teismas ant
Warreno uždės. Bet darbinin-
kai žada kovoti iki paskutinio
sios, kad raštininkas pasiliktu
išteisintas, — sakoma, jeigu ši
užsimanymą piniguočių vald-
žia išpildys, tai neužilgo, pasi-
remiant ant tokių teismo ištari-
mių, bandys ir spaudos cenzu-
rą įvest.

Haywoodo procesas.

Pranešdami praėjusiam „V.
L.“ numerį apie prasidėjusį
ant Moyerio, Haywoodo ir Pet-
tibone teismą, tikėjome, jog
šią savaitę galėsime jau ka nors
skaitytojams pasakyti. Vienok
da ne ką turėsime. Teisybė,
butų daug ką pasakyti apie
smulkias prierangas prie pa-
ties teismo, bet vieta mums ne-
pavelija to padaryti. Negalima
praleisti nepaminėjus keleto į-
žymesnių incidentų. Teip, an-
glekasių vadovų priešai palei-
do keletą biurių paskalų, ir
Boiso laikraščiai jas pirmieji
patalpino: 1) buk socialistai
ir apskųstųjų draugai kėsina-
si užmušti žinomą Orchardą (ta
pusiau-idijotą, kasyklių savi-
ninkų papirkimą „liudininką“);
2) buk Moyer jau sėdėjęs vie-
nus metus kalėjime už pirmiau
papildytą žmogžudystę; 3) buk
Haywood teipgi du sykiu sė-
dėjęs kalėjime už „maištus“.
Visos Amerikos kapitalistų
laikraščiai tąsias žinias su di-
žiausia pompa atspauzdino,
bet, išsiaiškinus, kad jos mel-
gingos, labai mažas skaitlius
teatšaukė. Kadangi toji biuri
paskala buvo net gubernato-
riaus Goodingo uztvirtinta, tai
dar vienas prirodymas, jog pi-
nigucčiai ir jų išrinktoji val-
džia griebiasi besąžiniškų įmo-
nių, kad tik pakreipti visuo-
menės nuomonę prieš apskų-
tuosius ir prispirti teismą juos
sunkiai pasmerkt. — Pats teis-
mas da tebėra nesutaisytas: iš

šimto su viršum kandidatų į
prisaikintuosius teisdarius, ku-
rių teismui reikia 12-kos da-
tėra išrinkti bepartyviški žmo-
nės tiktai penki. Gali but, kad
rinkimas da užsitęs porą savai-
čių.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Pana, Ill. Gegužio 12 d.
atsibuvo čionai prakalbos, pa-
rengtos per L. S. S. vietinę
kuopą. Žmonių susirinko ne-
perdaug. Kalbėtojai buvo
atvykę iš Springfield, Ill.: 1)
J. Klembauckas, — jis kalbė-
jo apie vargingą čionykščių
darbininkų padėjimą ir kaip
kapitalistai juos išnaudoja; 2)
F. Klembauckas, — kalbėjo
apie revoliuciją Lietuvoje,
kaip valdžia organizuoja juo-
dašimčius ir žudo nekaltus
žmones. — Kalbos susirinku-
siems labai patiko; tą galima
spręsti iš triukšmingo publikoj
plojimo delnais kalbėtojams.

Gegužio 9 d. tapė ant gele-
žinkelio suvažinėtas lietuvis —
Martinás Antanaitis. Velio-
nis prigulėjo į „šv. Jurgio Dr-
tę“, kuri ir palaidojo pasimi-
rusį su bažnytinėmis apeigoms;
a. a. Antanaitis buvo
įsirašęs ir į „Dr-tę Lietuvos
Ukėsu“ bei S. L. A.; bet ne-
esant da pilnu nariu, pašalpos
jokios negalėjo apturėti; vien-
tik draugai atidavė paskutinę
paslaugą — palydžiant lavoną
ant kapinių. — Į šermenis bu-
vo atvykęs iš Luzerne, Pa., ve-
lionio švogėris, J. Vasiliauc-
kas, kurs paskui vaikščioda-
mas po karčemas emė niekus
šnekėti ir šmeižti S. Stočkų,
kurs gyvendamas dar Stomer-
villėj (Pa.), drauge su K. Ma-
siu dirbę negerus pinigus. Čia
yra juoda melagystė: aš, žė-
miau pasirašęs, pranešu, kad
suėmus K. Masį, aš jau metus
su viršum buvau išgyvenęs
Cambria Wyominge; tą paliu-
dys ir visi tosios apielinkės, net
ir Luzernės žmonės. Šiuomi

meldžiu p. J. Vasiliaucką, kad
paleistą tarp Pana lietuvių,
biaurų manęs apšmeižimą ku-
veikiausiai atšauktų.

S. Stočkus.

Cleveland, Ohio. Gegu-
žio 5 d. vietini lenkai apvaikš-
čiojo savo tautišką šventę.
Teipgi ir mūsų „lietuviški
kareiviai“ tą dieną nesnaudė:
ir jie mašavo paskui lenkus
gatvėmis, ir tokiais mandriais
išrodė, rodos užkariavę pasau-
lio išnaudotojus. O gal už tai
teip mandriais išrodė, kad jau
buvo atsisakę dalyvauti S. L. A.
XXII seimo apvaikščiojime!
Ištikro mūsų miesto lietuviš-
kos draugystės atsisakė daly-
vauti, nes mat esą gėda išeiti
ant gatvės su savo veluku. —
Matot, broliai ir sesutės, kad
ir mūsų mieste netruksta išga-
mų, mindžiojančių savo, kaipo
lietuvių ir kaipo žmonių pri-
valumus!

Ožys iš Karklyno.

Easton, Pa. Balandžio 6
d. vietinė L. S. S. kuopa pa-
rengė prakalbas, — su dainomis
ir deklemacijomis. Atidarius
dr. Jusaičiui susirinkimą ir
užprašius vietinius draugus
padainuoti, keturi vyrai: J. Po-
cius, L. Kasparavyčius, S. Meš-
kauckis ir J. Jusaitis puikiai
padainavo „Marselietę“. Po-
tam buvo užkviestas kalbėtu-
dr. Grinius, kurs išrodinėjo
klausotojams, kaip yra bran-
gus daiktas darbininkų vieny-
bė ir aiškino, kaip mums rei-
kia vienyti. Po jo kalbai p.
Masiulevyčiūtė deklemavojo:
„Girioje paukščiai čiulba“.
Potam dr. Breivys kalbėjo
apie socializmą ir aiškino, kad
jis (socializmas) yra vienin-
tėlė darbininko gyvenimui vil-
tis, jo tamsių ir vargingų dienų
saulutė. — Paskiaus dr. Ar-
lauckiūtė deklemavojo eiles:
„Paliovė griaut ir baupt ka-
nuolės“. Dar ant galo kalbė-
publikai jo dr. Grinius ir at-
sakinėjo ant panašių užklausi-

mų: kodėl dvasiškija neapken-
čia socialistų, ir tp.

Gegužio 4 d. irgi atsibuvo
susirinkimas, kaipo apvaikš-
čiojimas darbininkų šventės,
1-mos gegužio. Čionai irgi
kalbėjo dr. Grinius ir vienas
gerai susipratęs darbininkas
lenkas (lenkiškai); užbaigė
kalbų programą dr. Jusaitis,
nurodydamas iškilmingumą
1-osios gegužio ir ragindamas
šelpiti beinančią mūsų tėvynę-
je Lietuvoje ir visoje Rusijoje
didelę kovą už laisvę. — Per-
traukose kalbų dainavo ir sakė
deklemacijas. — Aukų revo-
liucijos reikalams susidėjo
\$12.25, kuriuos pasiuntėm
Rev. Remimo Komitetui per
„Kovos“ redakciją. — Visiems
dalyvavusiems prakalbose ir
prisidėjusiems jų surengimui,
vardan visuomenės ištarti rei-
kia gražus ačiu.

Giltinė.

W. Lynn, Mass. Gegužio
4 d. čionai atsibuvo didelis
darbininkų susirinkimas ir de-
monstracijos, su tikslu išreikš-
ti užuojausmą 3-rims kankin-
tiniams — Vakarinės Angle-
kasių Federacijos vadovams:
Moyeriui, Haywoodui ir Petti-
bone, teipgi išreikšti papeiki-
mą prezidentui Ruzvelt, kurs
agituoja, kad anie kankintiniai
taptų nuzudyti.

Demonstracijose dalyvavo į
4 000 žmonių. Amerikonai
labai nusidyvijo matydami,
kad procesijoje eina tiek vyrai
tiek moters. Žioplių stovėjo
iš abiejų pusių gatvėmis apie
kokią 10 tukstančių. Miesto
galva buvo norėjęs demonstra-
cijas uždrausti, bet rengėjų
komitetas atšovė teip: „jeigu
tu neleisi, tai mes ne neprašy-
sim. Gatvės yra mūsų, ne ta-
vo. Demonstracijos vistiek
atsibus“. Tad pasikakino
didžtūrių tarnas, miesto gal-
va, nors tuom, kad uždraudė
muzikai eit, — pasiremdamas
ant „blue laws“, kurios nedė-
dieny draudžia zobovas. —

Minia apie mylios ilgumą traukė gatvėmis, nešini raudonas vėliavas ir savo sąjungų ženklus, į Ocean parką, kur 3 oratoriai laikė karštas prakalbas; pilni iškalbos ir faktų oratoriai nurodė, kaip mūsų valdžia ir ją palaikantieji piniguočiai nedorai apsieina su darbininkų organizacijomis, kaip anglių baronai ir kerosinotrusiai nori praryt geriau šią svetę darbininkų sąjungą (Vak. Angl. Fed.), per kėsinimus ant gyvasties jų ištikimų vadovų. — Policija lakstė, kaip šuneliai. Bet, kadaži žmonės ramiai užsilaike, tai nebuvo prie ko prikibti. Matydami tokią minią žmonių, ir da su socialistų zenkleliais, šnipai ir policija tikėjosi turėsianti darbo. Vienok nieko nepešė. Vietiniai laikraščiai apie demonstracijas tik biskutį priminė, o apie socialistus — tai nieko, nors iš visų pusių demonstrantai buvo apsiausti reporteriais. —

Siaip, vietinių lietuvių padėjimas tebėra da kudikystės vystikluose. Nors negalima to pasakyti, kad visiškai miega. Gegužio 1 d. vietinė socialistų kuopa parengė prakalbas. Buvo kalbėta, dėlko tą dieną darbininkai švenčia, aiškinta: kokia mums reikalinga valdžia, perskaityta lietuvių socialdemokratų Dumos atstovų kuopos atsišaukimas, ir tt. Atsilankė į prakalbas ir anglių soc. kuopos draugas, dr. Kion, kurs puikiai perstatė socialistų uždavinį, ko jie nori ir kur jie eina.

Galima jau patėmyt, kad tarpe W. Lynno lietuvių pradeda žiebtis susipratimo kibirkštėlė; visuomenė labai užsiinteresavusi darbininkų judėjimu. *Lynno Vergas.*

Chicago, III. Matydamas apgarsinimus vietiniuose laikraščiuose apie „Liuosybės Dretę“ rengiamą apvaikščiøjimą, pasistengiau ir aš atsilankyti.

Pribuvus į svetainę pradėjo tenai rinkties maršavusiosios draugystės, kiekviena su savo vėliavomis; buvo jų apie dešimtis; kadaži svetainė buvo nedidelė, tai visi negalėjo sutilpti, daugumas turėjo prasišalinti. — Apie 4 val. prasidėjo prakalbos, dainos, deklamacijos ir tt. Programos buvo net iš 30 punktų. Kalbėtojai visi aiškino, kas tai yra liuosybė ir gyrė ją; gaila tik tai, kad nė vienas nenurodė plačiau kaip reikia liuosybę įgyti ir kodėl ne visi gali jaja naudotis. Vienas kalbėjo apie vienybę, kad darbininkai laikytųsi vienybėje su biznieriiais, ypač kad prigulėdami į draugystes nesibijotų rinkti biznierių už kasierius; da patarė rinkti ir iš darbininkų. Vienas kalbėtojas išgyrė S. L. A. ir jos busimą koloniją; prieg tam nežinia dėlko pasipasakojo, kad jo merginos nemylį, už tai, kad esąs šliuhtarnis...

Laikė prakalbų žmonės ne užsilaike ramiai. — Matydamas ant programo, kad bus kalbėtojas ir nuo Lietuvių Socialistų Partijos (gal nuo vietinių kuopų; bet ant programo buvo pasakyta) tikėjaus, kad gal išuškis kai-kuriuos klaidingus išvadžiojimus pirmesnių kalbėtojų; bet, ant nelaimės, priėjus prie to punkto, draugystės prezidentas apreiškė, kad dabar, da padainuosias choras Apveizdos Dievo dainą ir toliaus prakalbų nebusi; potan prasidėsiąs balius. Teip viskas ir išsipildė, kaip pasakė.

Dar reikia priminti, kad vienas iš kalbėtojų priminė apie Lietuvos rzygius, kurie koroja už liuosybę, patardamas sumesti revoliucijos rėmimui aukų; žmonės tam pritarrankų plojimu. Kolekta buvo padaryta; bet kiek tapo surinkta aukų, ne teko dasizinti; apie tą niekas nepaaiškino. Kokį įspudį ant žmonių pa-

darė tos prakalbos labai sunku atspėti; nes laikė prakalbų labai neramiai žmonės užsilaike; dainos ir deklamacijos tai visiems labai patiko.

Chicagietis III.

Nuo S.L.A. XXII-ojo Seimo.

Bededant į presą ši „V. I.“ numerį gavome iš Clevelando žinutes apie pradžią S. L. A. seimo. Pakol kas aprašo tik, kad 26 gegužio buvusi puiki paroda, kurioje dalyvavo visi susivaziavę delegatai, vietinė 14-ta S. L. A. kuopa ir da viena lenkų draugystė. Ši draugystė turėjo savo ir muzikę. Beto ir S. L. A. muzikantai, minėtina Wilmerdingo beas, režė gražius mašus.

Po parodai, svetainėje buvo prakalbos. Kalbėjo: 1. M. Sacevyčius (jis atidarė susirinkimą), 2. S. Baltrukonis, 3. P. Birštonas, 4. P. Grigaitis, 5. F. Bagėčius, 6. Tareila, 7. A. Siderevyčius, 8. Balevyčius, 9. miesto majoras Johnson. Šis paskutinis išgyrė lietuvių tautą ir panorėjęs, kad publika išsautų jam kokį lietuvišką žodį. Publika išsautė „Laisvė“, ir Mr. Johnson pasakė, kad jis to žodžio neuzmiršias.

Keletas deklamacijų ir muzikės šmotelių gražiai užbaigė vakarą.

Vietinės lietuvių draugystės netiktai nė viena nedalyvavusi parodoje, bet dar, pasak korespondento, einant iš p. Sacevyčiaus salės kokie ten niekadėjai numušę nuo lietuviškos vėliavos kryželį.

Kur dingo Rusijos konstitucija.

Scena Berlyno užstatomajam name.

Priėjęs užstatų Mendelsonas apžirinėja seną mantiją*).

Mantija, yra tai ilgas plosčius vartojamas prie Rusijos carų apvaikščiavimo;

Nė velniui netikus! Savo pinigų neišrinksi, o tas žasinas Vitte, tikrina, kad aš uždirdsiu...

Vitte (pasirodo tarpduryj): O, aš pas jus, pons Mendelson!

Mendelsonas (liudnai): Matau... ir vėl kokia nors bus prigavystė...

Vitte (prielankiai šypsosi): Atleiskit, pons Mendelsone, ar gi aš...

Mendelsonas (piktai meta mantiją ir pertraukia Vitte): O štai kas? (vis labiaus pykdamas) visa kandžių sukramnota. Teip geri žmonės nedarol...

Vitte (kaltai, kreipdamas akis nuo mantijos): Teip, biskį pagadįta, bet už tą aš jums pons Mendelsone, atnešiau toki daiktą... tokį daiktą... (jieškinėja ryšely, ir ištraukia Rusijos konstituciją).

Mendelsonas (neuzsitikinčiai): vėl koks niekas... varto konstituciją prieš šviesą, trina tarpu pirštų, vuosto, ir ant galo bando ant liezuvio; akiesmirksny spiauja ant žemės): Velnias žino, kas per biaurybė, smirda kareivių batais, patrynus, pasiverčia į paraką, o žiurint prieš šviesą, kokios tai dėmės...

Vitte (raminančiai) šitas tai niekis, pons Mendelsone,—biskutis kraujo kliuvo...

Mendelsonas (sumišusiai): tuščia. Žinau aš jus (kategoriskai) ne, už tą brudą aš nieko negaliu duoti.

Vitte (meilindamasis): Susimildamas, pons Mendelsone, nors kiek! Aš dėl jūsų... (uzsigulęs per stalėį šnibzda ty-loms į ausį).

Mendelsonas (nuqlaidžiau): Na, jau gerai... (atskaito ne-daugelį smulkių) na tik tai...

Vitte: Na jau bukite ramūs. (nyksta durise skambindamas variokus).

Mendelsonas (vartalioldamas konstituciją): Tas Vitte, tai gyvas lapė,—išvilioja ir gana... (pro šalines duris įeina Men-

delsono pati. Mendelsonas greitai slepia konstituciją).

Pati: Kas čia, širdyt buvo? Gal vėl paskolos, — jau bent sakau liaukis!

Mendelsonas (sumišęs) jis man... ale nieko nebuvo, širdele...

Pati (užsispiriančiai): Mačiau, kad išdumė, kaip vėjas, — rodos kad Vittė; (rusčiai) sakyk, ko jis čia buvo?

Mendelsonas (kaltai): tai mat vėl paskolos; (mandagiai) jis toks lapė, išvilioja; negalėjau atsakyti.

Pati: Apdirba tave tas biaurybė... (apgailistaudama) pasidarysi, mielas, sau ubagystę.

Mendelsonas (raminančiai): Nebark, širdele; (eina prie šėpos ir atneša mantiją) štai — visai paaukavo...

Pati: ir tu tokius skarminus jemi... tfiu! Nuvilkis jie tau paskutinį švarką; tu žinai, kas pas juos dedasi; (smarkiau). Apgaudinėja su visokioms šiukšlėmis.

Mendelsonas (raminančiai): nepyk, širdele, aš... aš tau parodysiu da ką jis man paliko, — puikus daiktelis! (jema nuo lentynos konstituciją ir duoda pačiai) te, žiurėk!

Pati. (Baimingai jema ir greitai išmeta) tfiu! smirda paraku, — mesk tu laukan tą biaurybę!..

Mendelsonas (nusigandusiai) Biskį kraujo kliuvo... bet tai niekelis!.. Jis man dar žadėjo...

Pati (rusčiai): Gana man čia dumti akis visokioms mulkystėmis; dėl tavo kvailumo ir man reikės nukęsti! (išeina).

Mendelsonas. (maldaujant) čia leidžia pačią akimis). Štai tau. Bukit jūs prakeikti, — dėi jūsų man reikia namuose vaidus kelti; nutruktumėt sau galvas (jema mantiją ir konstituciją ir meta į šėpą).

P. Narvydas.

Pataisymas.

Brooklyno korespondentas, p. J. Zacharauckas prašo mus, kad pataisytumėm jo paduotoje iš Brooklyno žinutėje („V. L.“ 20 N.) įsiskverbusių klaidą: revoliucijai surinktų aukų turi but ne 27,75, bet 18,95; — įžanga prie durų — 8,80 tapė sunaudota apdengimui apvaikščiojimo iškasčių.

Bell Phone 285 R. Brady.

Grassel & Bahme,

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuve, Karpetų. Kljonkų, sieninių popierių ir teip toliaus.

1506—1508 Beaver Ave.
ALLEGHENY, PA.

Balsuokite už Paul J. Sherwood ant sudžios.

Sąlygos gali būti pataisytos.

Jei mūs viengėnčiai, kurie dirba angliakasyklose, išpildys savo privalumus.

Kad mūs vientaučiai, kurie čia gyvena, gabenasi iš Lietuvos į čia savo pačias, vaikus ir gimines, jie teip daro, nes tiki, kad jie turės vis tokius uždarbius, kokius jie dabar turi, arba susilauks da didesnių. Bet jeigu jie tikrai nežinotų, už kiek laiko jų darbo valandos bus pailgintos arba jų uždarbiai sumažinti, arba jeigu jie nežinotų, kada jiems atsieis but be darbo kelis mėnesius dėlei streiko, kuris suėstų jų visus į šalį padėtus suėdiniumus, jie ne teip skubintųsi pasikviesti savo gimines ir draugus.

Atsiranda mainierių, ką tvirtina, užsidėjimas didelių kompanijų esąs neteisingas dalykas dėl darbininkų, o tuom tarpu turi pripažinti, kad toms didelėms gerai sekasi, o toji su kuria mainieriai daugiausiai susideda — anglies savininkų organizacija, duoda darbo tūkstančiams darbininkų.

Vieton skūstis, kad neteisingai apsieinama, darbininkai turėtų pasekti prezidento J. Mitchellio patarimą ir su visa energija triusti apie išstobulinimą mainierių unijos. Visi kapitalistų pinigai butų ant niek, jei nebutų darbininkų dirbančių; ir pinigai ir anglies savininkai stovėtų dyki, jei ne atsirastų mainierių noringų išimti tą anglį, kurią gamta pakavojo žmonijos pasinaudojimui.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metučiai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai ištikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie priguli, ir kur jie klauso savo viršūninkų ir neatmeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamok

kinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apleisti ją ir susičėdyti kelis dolerius, kuriuos jie butų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies angliakasyklų darbininkai neturėjo pagabesnės valandos apsvaryti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainų distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaikė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūs viengėnčiai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolyje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių gale metų susimąžino, vietoj ką turėjo pasidauginti.

Suvienujų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per paskutines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamiesi mainierius pertikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik-tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 mainierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linksmas, kad jie dabar yra un. sąnariais, tačiau reikia gailėtis, kad ėmė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams susaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Balsuokite už Paul J. Sherwood ant sudžios.

Troszkimas laisvės.

Kalinio daina.

O tu paukštute, lengvasparnute,

Kaip tu laiminga esi!

Skraidai po orą, jei turi norą,

O ne—medely silsi;

Čiulbuoji, giedi, kol saulė riedi

Ant mėsvų skliautų dangaus;

O kad ateina, rudens kaleina,

Išneš sparnai iš krašto žiaurais.

Oro dukrute, vėjo esute.

Duok man savuosius sparnus!

Gyvasties pusę tau atiduosiu—

Padėk palikt šiuos tapnisių urvus!

Tarnaitis,

Kritika ir bibliografija.

(Užbaiga.)

Vėl kunigėlis per ištisą savo knygutę jungia bedievystę su paleistuvyste. — Bet, ką mes galime pasakyti apie šitokį platinimą paleistuvystės, apie kurį rašo Bayard Taylor: „Popiezius Leonas X, išleidamas daugiaus pinigų negu jam įplaukė, išsimanė išleidinėti, 1517 metuose, įvairius atlaidus dėl visokio pavidalo griekų, neišskiriant užmušėjystės, pritaikydamas prekes pagal didybę nuodėmės. Albertas, arcivyskupas Mayanceios, apipirko tiesą pardavinėti atlaidus Vokietijoje, ir paskyrė savo agentu tulą dominikonų zokninką vardu Tetzal, kuris keliavo per miestus, kaip kromininkas, pardavinėdamas bažnyčios atleidimus visokiems griekams, kaip kur padarė puikų „biznį“, nes daugelis blogų žmonių nusipirko atleidimus iš kalno dėl tų griekų, kuriuos dar ketino papildyti“.

Dėl platesnio patyrimo, tarp kurių luomų ir žmonių labiausiai išiplatinusi paleistuvystė, paduosiu čion statistikas 1885 metų iš New York „Truth Seeker“, kurios parodo, kad 66 Amerikos valstijų kalėjimuose radosi 41,335 krikščionys, 108 žydai, ir vienas „bedievis“. Anglijos kalėjimuose: 145 383 krikščionys ir 379 netikiai. Prancuzijos kalėjimuose: 19,537 krikščionys, 130 žydų, 53 magometai, ir nė vieno bedievio. Kanadoje buvo: 1,902 krikščionys ir 8 laisvamaniai. Lai dabar skaitytojas sprendžia apie dorumą „bedievių“, arba „bevelnių“, sulygindamas su dorumu tikinčiųjų. Čion galėčiau dar pridėti gyvenimus popiežių, kurie nepasidalino popiežyste, ir kaip jie tarp savę ešėsi ir piovėsi ir nesišalino nė nuo žmogžudystės vienas kito, nė nuo kitų biaurių įrankių atsiekimui savo mierių. Vienu tarpu net trys persistatė save popiežiais, ir žinoma—visi

buvo „neklaidingi“, ir kiekvienas savę gyrė, o kitus peikė; tai tu vargšas žmogau ir zinok, kurį Dievas pašaukė!..

Nors kunigėlis, autorius „Atsargiai...“ tvirtina, kad bedieviai uždraudžia skaityti katalikiškus raštus, šv. istoriją, gyvenimus šventųjų ir kitas tikėjimiškas knygas,—tam vienok njeks neįtikės: kiekvienas „bedievis“ jau yra perskaitęs ir bibliją ir kitus religijos postumentus, teip kad neretai pasitaiko, jog „bedievis“ į dulkes sumuša dievotą, bet tamsų žmogelį, pažinojimu šventos istorijos ir religijos. „Bedievis“ skaito viską: bibliją, gyvenimus šventųjų, popiežių ir kunigų, stengiasi suprasti istoriją, gilinasi į luomų politiką, nes tik per tą patiria, kas ištikro priklauso prie religijos, o kas prie šiaip svietiškujų reikalų. Pasizūrėki nšėdien į kunigus: jie mažai arba ir visiškai nebeužsiima reikalais bažnyčios, bet už tai pilni pasišventimo valdžioms ir politikieriams. Ar tai to jie siminarijose mokinasi—„mokslo apie Dievą“?..

Nežinia, dėlko autorius teip bijosi kunigų ir skaitymų? Ar jis tame mato pavojų bažnyčios šventos mokslui? Argi bažnyčia nebegalėtų atstovėti nė vieno pustelėjimo teisybės kvapo? Juk mokslas, knygos ir raštai yra viso svieto pamatas. Juk tik mokslinčiai išvedė žmones iš klaidingų samprotavimų, buk žemė esanti paplėškėčia; jie išrado, kad žemė yra apvali, ir patys kunigai, po ilgo priešinimosi, tą tiesą pripažino, — nors raštas šv. ir sako, kad žemė esanti pastatyta ant stulpų, (žiurėk I Chron. XVI, 30; Psal. CIV, 5; Sam. 11, 8) ir kad po žeme esanti pekla, o viš matomų zvaigždžių, lyg ant kokių lubų, rymas dangus. Skaitant nors prastąją geografiją, iš kurios kiekvienoje mokyklėje, mokina, rasime, kad mokslas kunigų nesutinka su mokslu teisybės, kuris aną, kai-

po saulė tamsą vienvalios išblaško.

Čion dar vieną patėmijimą padarysiu, kuris maž-daug darodys, kad pats autorius yra atskalunas ir bedievis, nes netiki į raguotą ir smaluotą velnią. Teip savo knygutėje rašydamas apie socialistus, sako: „Bet čion ateina žmogaus neprietelis, tai yra velnias“, — (patėmykite, velnias tik žmogus) „ta pragaro biaurybė, kuri kvėpuoja užvydo ir neapykantos nuodais ir visiems norėtų sutaisyti tą patį likimą koks ją sutiko“. Iš šito sakinio reikiama manyti, kad kunigėlis—autorius negana prisisėmė mokslo budamas siminarijoj, — jis čionai kalba apie velnią, kurs yra paprastas žmogus, tik tu rintis socialistiškus persitikrinimus, o siminarijose mokina, jog velnias kitados buvęs aniuolu, ir da koku ypatingu, kaip šv. raštas rodo, (žiurėk Rev. XII, 3, 4, 7, 8, 9.), kad panašus į raudoną smaką su septynioms galvoms, dešimčia ragų, ir kad su uodega galėjo nuvilkti trečią dalį zvaigždžių, ir nutrenkė jas ant žemės. Ir šitas aniuolas buvo Dievo numylėtu draugu, bet per savo puikybę sukėlė didį maištą danguje ir su savo pasekėjais priešinosi Dievui, iš ko pakilo baisi karė, kurioje Dievas velnią pergalejo ir nutrenkė į bedugnį pragarą užraktydamas pragaro vartus su dideliu raktu; bet turbūt pamiršo, kad pragaras esąs be dugno, tai velniai su savo pasekėjais išlindo per aną galą ir vėl kovoja prieš Dievą. Teipgi mokina (žiurėk Rev. XX. 1. 2. 3.) kad ant tukstančio metų prirakys velnią, po tam vėl paleis ant valnasties. Ir kam gi rodos reiktų jį paleisti, jei jau sykį prirakintas? Ar dėlto, kad žmonės būtų per geri ir tokiu budu neturėtų už ką juos kaninti?

Nors kunigėlis rodos tik „mokslo apie Dievą“ mokinosi siminarijoj, bet nepamiršta iš

silavinti ir mokslo apie tarnavimą ponams, valdžiai ir visokiems didzturčiams. Teisybę pasakė, kad „ranka ranką mazgoja“. Štai ką rašo: „o tai gal buti, kad tas rašytojas pradeda tauzyti niekus prieš šv. tikėjimą, tešti Kunigus, Vyskupus, o, neduok Dieve, patį Popiežių; arba duokim kiek galėdami keikia ir terloja visokią vyresnybę ir valdžią, kuri nuo Dievo paeina, arba maž nori susiundyti ir įpykinti tave ant visų didzturčių, ant visų ponų“. Toliaus rašo: „Vis tai yra aiškiai melagystė, apšlovinimas“, nors nežino ką tokis rašytojas bus rašęs apie šiuos ponus, bet lyg pranašas iš kalno jau žino, kad melagystė. Turbut nesitiki, kad kas gero but galima rašyti apie juos.

Link valdzios paeinančios nuo Dievo, aš klausčiau kunigėlio kad, kaip Dievas sutvėrė Adomą ir Jieva ar sutvėrė dėl jų ir karalių, arba carą, arba kitokį koki poną? Ar kunigėlis į ats mus nemokina, kad šv. rašte Dievas išvarydamas Adomą ir Jieva iš rojaus prisakė jiems, kad jie ir jų vaikai turė misti iš savo prakaito? Ir rodos šitame prisakyme nepadare jokių išskyrimų. Turbut kunigėlis neapsipazinęs su istorija šventa, nė svietiška. Jei pažintų šių valdžių istoriją, tai žinotų koku budu jos įgijo tą „vyresnybę“ ant žmonių. Kad gi šitas dalykas imtų labai daug laiko ir vietos delei plataus išaiškinimo, tai aš pasikinkinu tiktai paviršutiniu sukriatikavimu knygutės „Atsargiai su ugnimi...“ Tame klausime aš rodyčiau skaitytojui perskaityti „The Social Contract“, parašytą Jean Jacques Rousseau; arba vėl „Rights of Man“, parašytą Thomas Paine; o dėl platesnio apsipazinimo su mašinerija politikos, lai skaitytojas kreipiasi prie raštų socialistiško turinio, kurių nemažai jau turime lietuviškoje kalboje. *Laisvės mylėtojas.*

Liet. Socijalistu Sąjungos Susivaziavimas.

(Tęsa.)

7. Jeigu Pensylvanijos valstija, kur dabar yra išleidiama „Kova“, darytų kokias kliūtis leidimui organo sąjungos vardu, tai Pildomasis Komitetas tampa susivaziavimo į galiuotas perkelti organo išleistuvę į kitą valstiją, kur įstatymai lengvesni.

8. Pripažinta reikalas sutaisimo naujos konstitucijos. Tam išrinkta Konstitucijos Komisija iš šių draugų: J. O. Širvydas, J. Šukys, P. Dubickas, A. Bernotas ir J. Baltrušaitis. Jiems pavesta, ne ilgiau kaip per du mėnesius po susivaziavimo surinkti konstitucijai medegą, apsisakyti sau vietą visiems komisijos nariams susivaziuoti ir parašyti konstituciją. Apdirbta konstitucija turės būti perleista per visos sąjungos referendumą. Komisijai kelionių ir išleidimų lėšas atlygis sąjunga.

9. Visi susivaziavimo nutarimai turi būti atspaudinti ant mimeografo ir išsiunčiuoti kuopoms visuotinam sąjungos nubalsavimui, kur prie nutarimų bus galimi pataisymai, patėmėjimai, papildimai, atmetimai. Kiekvieną nutarimą kuopos ir pavieniai skyriumi apsvartys ir priims arba atmes. Taip apdirbtus kuopų susirinkimuose susivaziavimo nutarimus, bėgyje mėnesio nuo dienos jų gavimo į kuopą, reikia grąžinti sąjungos sekretoriui (kurį paskiausiai išrinko). Minėtas sekretorius suskaitys ant kiekvieno klausimo (nutarimo) duotuosius balsus, dar pridės vieną balsą tame klausime duotą nuo susivaziavimo, ir gausieji didžiumą patvirtinančių balsų nutarimai bus skaitomi už sąjungos priimtus.

10. Susinešimai tarpe L.S.S. ir L.S.D.P. turi eiti per sąjungos sekretoriaus rankas.

11. Revoliucijos šelpimas

turi būti mažiau—daugiau kontroliuojamas per L.S.S., kaip ir iki šiolai buvo. Dėlei palengvinimo to darbo sąjunga išrinko tam tikrą Revoliucijos Remimo Komitetą iš šių ypatų: J. Šukys, pirmasėdžiu; J. S. Pruselaitis, sekretorium, J. O. Širvydas, išdininku. Minėtą komitetą kontroliuos sąjunga, kuri užstatys išdininkui ir 500 dol. kaucijos pati pakeldama su tuomi susijungiančias lėšas. Išdininkas turi aukas išsiųst tuojau Europon, kaip tik susidaro 500 dol. Komitetas pildys savo pareigas tik per vienus metus, tai yra iki IV susivaziavimo.

12. Ištyrimui pakrypusių sątikių tarpe L.S.S. ir L.S.D.P. ir peržiūrėjimui Philadelphia konferencijoje pakeltų klausimų. Gruodžio, 30 dieną, 1906, išrinkta komisija iš šių draugų: J. Baltrušaitis, J. Šukys ir J. Grinius.

13. „Kovos“ prenumerata, pašaliniam skaitytojams — ta pati (\$2,00 metams), o partijos nariams — 50 c. per metus. (Partijos nariams prenumerata uždėta dėlto, kad krašto įstatymai nebevelija siuntinėti laikraštį neužsimokantiems tuos sumos pinigų, kaip prenumeratos). Prenumeruoti organą sąjungos nariams nėra priverstinu.

14. Mėnesinė mokestis susivaziavime nenutarta, bet atiduota Konstitucijos Komisijai jos apnormavimui. Tačiau susivaziavimas stato išlygas, kad negali būti pakelta viršaus 25 centų.

15. Prenumerata (sąnarių) ir naujai sunormuota mėnesinė prasidės mokėtis tik perėjus konstitucijai per visuotiną referendumą ir užgyrus didžiumai arba kitaip nusprendus joje tą klausimą. Iki tam laikui viskas pasilieka po senam.

(Toliaus bus.)

Balsuokite už Paul J. Sherwood ant sudžios.

Nauji rasztai.

Br. Vargšas. „Antras Krikštas“ šių laikų apysaka. Chicago, Ill. 1907, psl. 83; kaina?

„Plėšikų lindynė arba nunešta dukterė“. Išguldė S. P. T. Turtu ir spauda „Kataliko“, Chicago, Ill. 1907, psl. 38 Kaina?

„Amalunga arba tyro dukterė“. Turtu ir spauda „Kataliko“, Chicago, Ill. 1907, psl. 92. Kaina?

„Tykras Krikščionis“. Atspausdinta kaštais: Presbyterial Committee of the Presbytery of Pittsburg. 1907, psl. 30. Kaina 5c. (?)

Isz visur.

Vienas Paryžiaus laikraštis, minėtinai „Gil Blas“ pranešė, jog 3.000 Prancuzijos katalikiškų kunigų išsiuntė Ryman prašimą, kuriame reikalauja popiežiaus, kad panaikintų bepatystę (celibatą), ir kad tuojau pavelytų Prancuzijas kunigams apsivest. — Tai bus smagi pradžia ir proga visiems katalikų dvasiškiesiems, kurie jau nuo seno tai vienur, tai kitur pavieniai ir nedrausiai tokius reikalavimus popiežiui išreikšdavo.

Galicijoje, Przemysliaus apielinkėse, anądien buvo iškilę sumišimai, kuriems davė progą lenkų ir rusinų tautininkai. Mat prieš rinkimus tautininkų kandidatai pasipylė po kaimus ir miestelius varyti už savų agitaciją. Agitaciją varė su pagalba lazdos, prikrauto vežimuose šnapso ir dešrų. Dagirdusi apie tą policija jėmė paskui kandidatus vaikytis; šie spyrė. Ivyko tikra karė, kurioje apie 60 ypatų sunkiai sužeidė, tarpe jų yra keletas ir policijantų su nudaužytoms nosimis. Daugeli lenkų ir rusinų tautininkų valdžia suareštavo.

Garsus rusų filiozofas ir raštininkas, grapas Tolstoj, netikėtai pradeda sukt visai į kitą kelią. Ikišiolai jis mokino žmones savo raštuose, kad kovodavė už laisvę nevatotų ginklų, kad stengtųsi apsišviesti ir apšviesti pačius tironus, kurie, girdi, susiprasę, kad prispaudimai yra nežmoniškas dalykas. Dėl tos tai priezasties caro valdžia Tolstojaus ne nepersekiojo. Dabargi, kaip rašo angliški laikraščiai, Tolstojus parašęs knygutę, vardan „Kelias prie laisvės“, kurioje raginas liaudį griebtis už ginklo ir padėti galą baltojo caro kruviniams darbams. — Jeigu tas tiesa, tai Tolstojus stoji į revoliucionierių glitas ir, reikia tikėtis, kad caro valdžia jo nebeglostys, kaip iki šiolai.

Paryžiuje, kur viskas yra akyva, ten jau kaip—kas savo akyvume nueina net prie absurdo. Ar gi ne juokai, kad susitvėrė tam tikra draugija, ištyrinėti: dėl kokių priežasčių vaikinai su merginomis pažinėjasi? Toji svočių draugija susideda net iš gana mokintų profesorių nežiurint nors uždavinis josios yra visiškai tuščias. Anot tos draugijos „ištyrinėjimų“, Vokietijoje, Šveicarijoje, Prancuzijoje, Amerikdoje ir Graikijoje, iš šimto apsivedusiųjų esą 80 porų, kurios susimylėjo laike šokių. Anglijoje ir Australijoje iš 100 apsivedusiųjų jau tik 60 esą susimylėję laike šokių, o jau Norvegijoje — tik 38. Toji svočių draugija rodija — norintiems apsivest, mokinties gražiai šokt. — Jūs visi, kurie negaunate sau meilužių, mokįkitės šokt...

Pažistamiems ir draugams

Siuomi praneši draugams ir mano pažistamiems mano naują adresą, kuriuomi kas turėdami kokį su manim reikalą prašau taip ir adresuoti. J. O. Širvydas, 224 E. Main st. Plymouth, Pa.

Aukos.**Revoliucijos reikalams.**

Pittsburg, Pa. per prakalbas parengtas Lietuv. Mokslo dr-tės šurinkta aukų ir paskirta L. S. D. P. \$37,15

Buvo (N. 17) \$140,77

Viso labo \$177,92

Kankiniams.

Herren, Ill. J. Viet 1 dol.; M. Rucškus 75 c.; J. Puodžiūnas, J. Petrauskas, S. Juodsnukis, J. Bendorius po 50 c.; V. Soboski 35 c.; J. Bitkauskas, S. Jašinskas, A. Senavaitis, A. Miliauckas, A. Jašinskas, S. Jašinskas, M. Lenkutis, K. Kislaitis, J. Pečiukaitis, U. Jurkevičiėnė, S. Gilius, J. Linkutis, V. Žitkauskas po 25 centų. Viso \$7,35

Shenandoah, Pa. lietuvių auka surinkta sergančiam raštininkui, dar paskiria kankinams \$7,47; L. M. Kazunas 50 c.

Gauta nuo R. Š. Kasiėnais T. Dudos \$15,00

Buvo (N 20) \$118,43

Viso labo \$148,75

Viskas pasiūsta Europos Kankinių Komitetui.

J. J. Paukštis.

Pajieszkėjimai.

Pajieskau savo brolių Juozą ir Bendžių, kurs atkeliavę yra į Ameriką jau suvišum 15 metų. Aš per tą laiką jokios žinios apie jį negirdėjau. Jei kas žinot apie jį, teikites pranešti ant šio antrašo:

Jonas Bendžius,
P.O. Box 376 Wyoming, Pa.

Apgarsinimas.

Kas man prisiųs 25 adresus savo pažįstamų Amerikoje gyvenančių gaus gražią dovaną.

W. Darkewicz
144 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Balsuokite už Paul J. Sherwood ant sudžios.

Paskutinė pagelba.

Ponas Ant. Skala atsiuntė mums sekantį laišką, kurį su džiaugsmu patalpiname. „Skaitydava laikraščiuose aprašymus Trinerio Amerikoniškojo Eliksyro Karčiojo Vyno pagelbėjimą ir veikimą ant visokių skilvio ligų, vienck galų-galė gavau ir pats progą persitikrinti apie jo gerumą. Sirgau teip labai, kad rengiausi jau prie paskutinės valandos mano gyvenimo, kadangi nė viena gyduolė, kurią vartojau nuo skilvio nesveikumo, nieko negelbėjo. Tada nutariau imti Trinerio Amerikoniskąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno kaip paskutinę pagelbą, vienok turiu pripažinti, kad laike keturioikos dienų buvau visiškai sveikas. Užtai patikrinu visiems mano tautiečiams, kad imti tąją gyduolę kaip paskutinę pagelbą, kada jau niekas negelbia. Antanas Skala, 517—11th ave., So. Lorain, Oio.“ Šią lengvą šgijimą galima lengvai išaškinti. Trinerio Amerikoniskasis Eliksyras Karčiojo Vyno visada duoda duoda igoniams trumpame laike tiek pajiegy, kad organizmas gali priimti ir sugromuliuoti maistą. Kada gi jau tas padaryta, tai išgydymas užima tktai trumpą laiką. Vartok jį visada, kada jautiesi pavargusiu, silpnu, neturi apetito, kada visos kitos gyduolės nestengė išgydyti tave. Jos. Triner, 799 S. Ashland Av. Chicago, Ill.

„Dziennik Ludowy“

vienatinis lenkų darbininkų dienraštis, prekioja metaims 3 dol., pu-sei metų 1,50. Adresuok: 627 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Lietuviškos Literatūros agentas.

Visokios lietuviškos kalboj knygoj yra gaunamos pas mane; teipgi užrašinėju Lietuviškus Amerikos laikraščius ir iš Lietuvos „Skardą“. Lietuviai, visai los kreipkitės pas savo draugą, P. J. KAILIŲ, 1515 Sheffeld st., Allegheny, Pa.

Paikniausias dirbėjas laikrodžių Isidor Glou.

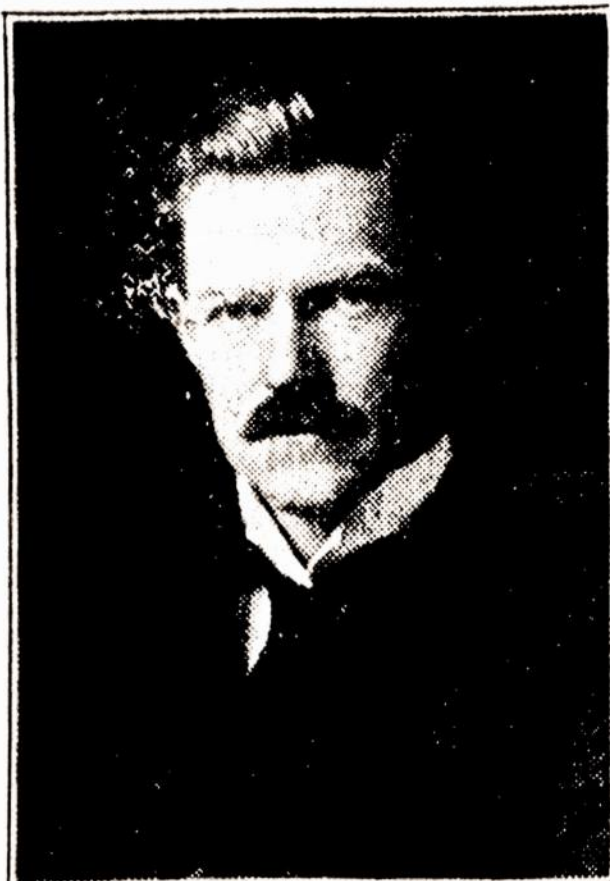
Paruoda laikrodžius aleninius ir klizeninius vyrizkus ir moterizkus, žiedus, branaoletas spilkas ir visokius aukšinius daigtus, teipgi uželma jų taisyti. Viskas už pigiausią prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

Bell Phone 273 J. Brady.

P. & A. Phone 2301 Chester.

James Tracy,

Skaldas čysto vyno ir visokių likerų. Alaus, Elians Porterio baksais ir bačgoms, pristatan ant pareikalavimų. 1903 Beaver Ave. Allegheny, Pa.

ANT SUDŽIOS

Paul J. SHERWOOD

prašo Jusu balso,

BIRŽELIO 1-mą

1907

Suteikia mums progą kalbėti naudai pono PAUL J. SHERWOOD, žmonių draugo ir kandidato ant Sudžios. Męs neesame apmokami tai daryti, męs tai darome dėl naudos prastų žmonių. Męs zinome P. Sherwoodą, jis yra darbininkų prietelis, jis yra vertas žmogus, kad darbininkai ir visi žmonės turi jį turēt už Sudžią. Tada gausime teisybę. Tegul visi ateiviai darbininkai ima sau ant mislių, kalba ir dirba apie jį ir balsuoja už P. SHERWOODĄ paskirtoje balsavimo dienoje, kuris atsibus 1-mą Birželio 1907, nuo 2 iki 8 val. vakare. — P. SHERWOOD yra iš prastų žmonių ir simpatizuoja prastiems. Jis yra draugiškas ir teisingas visiems žmonėms. Kiti republikoniški kandidatai yra priešingi darbininkams, aristokratai ir korporacijų žmonės. Nominavkime ir išrinkime p. SHERWOODĄ, o turesime sudžią teisingą visiems, neskiriant tautos.

PASARGA DEL PAMEGDŽIOTOJU.

Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamėgdžiotųjų mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Franešit publikai, kad pirkdami visados reikalautumet KAZUNO TRAJANKOS, o pamėgožiotojams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. sudą. Manė Trajanki sudėta keturkampiuos geltonuos baksukuos ir parsiduoda po 25c ir 50c. baksukas. Lietuviški štorininkai laiko beveik visur. Per pačtą reikia prisiųt 5c arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.

Agentų reikalaujam visur.

L. M. KAZUNAS,

Shenandoah, Pa.

GRAMATIKA**angliškos kalbos.**

su ištarimu kiekvieno angliško žodio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eit) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagelbes mokintojaus, 24 psl., su prisiuntimu - 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokintojo. 220 abrozėl ai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pysl. 64. Su prisiuntimu 15c

P. MIKOLAINIS,

P. O. Box 62 New York City.

Lietuvos Ukininkas.**LAIKRASZTIS**

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išėina viena kartą per sanvaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.

Lietuvoj metų prekė... \$1.80;

Amerikoje..... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvyne Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai

M. J. DAMIJONAITIS,

3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.